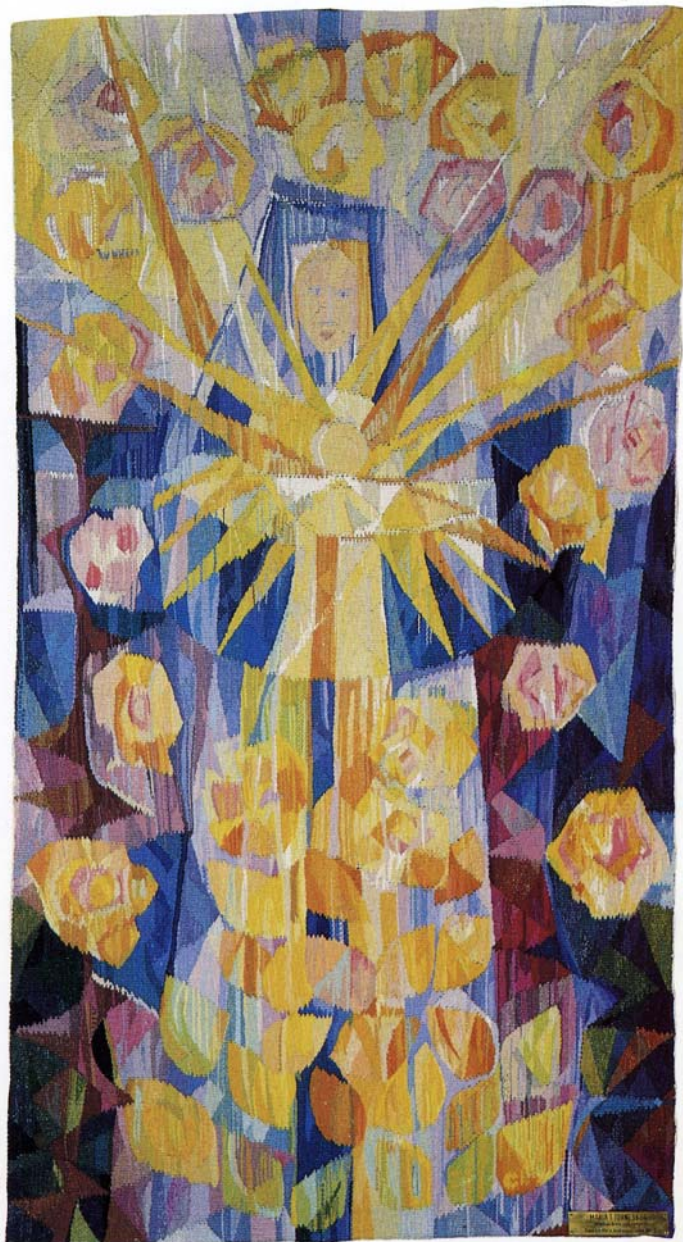

FESTSKRIFT

**FREDRIKSTAD SOROPTIMISTKLUBB 50 år
1954 - 2004**

Chartermedlemmer fra 20. september 1954

Kaja Stabell	sjefsbibliotekar	stifter av Fredrikstad-klubben, president
Olaug Wereide	tannlege	visepresident
Bodil Malmstrøm	flysøster	sekretær og kasserer
Gunhild Farquhar	blomsterhandler	styremedlem
Ingrid Sparre Jensen	forretningsdrivende	styremedlem
Ingrid Prydz	bokholder	varamedlem

Marit Bredal	apoteker
Else Marie Gjerløw	journalist
Randi Jansen	frisørmester
Gerd Nordal	husmor
Geirni Norland	oversøster
Valborg Næsgaard	sangerinne
Ruth Hoel Riisnes	kordirigent
Gerda Marie Strand	modist
Solvor Øveraas Syversen	lærerinne
Margrethe Werge-Olsen	pianist

Soroptimist-appellen

La oss være oppriktige i vennskap
og vise evne til fred og forståelse!

La oss være villige til å hjelpe og tjene!

La oss alltid sette oss høye mål,
og utføre vårt arbeid med verdighet og under ansvar!

Konstituerende møte

Lørdag 24. april 1954 møttes femten innkalte damer - blivende soroptimister - til konstituerende møte hos Kaja Stabell. Mary Baratt Due gjorde oss den ære å komme hit til Fredrikstad for å orientere om soroptimistbevegelsen og fortelle om hvorfor de var ivrige etter å få oss med i samme. Alle var interessert og fulgte ivrig med i Mary Baratt Dues fortelling fra møter med soroptimister i mange land. Til formann ble valgt Kaja Stabell - som har vært kontaktmann og for øvrig ildsjelen for å få i stand en soroptimistklubb i Fredrikstad. Nestformann: Olaug Wereide, sekretær og kasserer: Bodil Malmstrøm. Det ble servert te og deilige snitter.

Bodil Malmstrøm

Refleksjoner i et jubileumsår

Dette jubileumsheftet gir i korte trekk glimt fra Fredrikstad soroptimistklubbs 50-årige historie. I tillegg til taler og allehånde innslag på selve jubileumsfeiringen, ønsker vi at den enkelte deltager både fra vår egen klubb og fra gjestende klubber skal få med seg et konkret og skriftlig minne fra jubileet vårt, et minne som er personlig og som eventuelt kan deles med andre soroptimister.

I femti år har initiativrike, hyggelige og dyktige yrkesaktive Fredrikstadkvinner møttes fast en gang i måneden for å samtale, samarbeide, holde foredrag og innslag til "fem-minutter", lytte, lære og oppleve ting sammen. Det er en imponerende samling yrkesforedrag og andre foredrag om utrolig mange emner som er samlet i referats form i klubbens protokoller.

Fire av dagens medlemmer var med under chartringen av klubben 20. september 1954; damefrisørmeister Randi Jansen (født i 1910), flysøster og husmor Bodil Malmstrøm (født i 1916), pianist og klaverpedagog Margrethe Werge-Olsen (født i 1915) og lærer Solvor Øverås (født i 1914). Disse flotte damene har vært med og tatt godt imot et økende antall nye medlemmer. I jubileumsåret har vi 44 medlemmer og er sammen med Moss den nest største Soroptimistklubben i Norge. To av medlemmene våre er koordinatorene i Unionen; Sara Leira Ellingsen er koordinator for økonomisk og sosial utvikling og Pia Linda Sørensen er koordinator for miljø. Britt Sørensen har nylig vært koordinator for økonomisk og sosial utvikling, og Grete Dahlgaard Berntzen har inntil for kort tid siden vært leder av lovkomiteén i unionen.

Femti år er en betydelig alder. I løpet av alle disse årene har det vært mange små og store høydepunkter i Fredrikstad soroptimistklubbs historie. I 1960 og -61 var Fredrikstad sammen med Moss soroptimistklubb ansvarlig for Soroptima. Både i 1968 og i 1985 var Fredrikstadklubben arrangør for landsmøtene i Norgesunionen. Tiden da Fredrikstad hadde unionsstyre med unionspresident Liv Daae Gabrielsen, fra 1983 til 85, er også et av de store høydepunktene. Inger Lise Bakken var unionskasserer, Synnøve Adam Andresen var sekretær og Marit Mosserød var assisterende sekretær. Da representantskapsmøtet ble arrangert i Fredrikstad i 1985 var det Joss Engen Bugge som var leder av arrangementet og Brit Ulfeng var president i klubben vår. I unionsstyretiden var hovedprosjektet for SI, foreslått av Europafederasjonen, et vannprosjekt i Senegal. Synnøve Adam Andresen var pådriveren i unionen for prosjektet som engasjerte alle norske soroptimister og gav mange små landsbyer i Senegal rent vann fra nye lokale brønner.

Liv Daae Gabrielsen ble valgt til guvernør etter at hun hadde vært unionspresident. Hun deltok på guvernørmøter i Graz i Østerrike, i Crans-Montana og Lugano i Sveits. Fra 1985 til 89 var Fredrikstad soroptimistklubb engasjert i et prosjekt på Madagaskar med økonomisk støtte til misjonær Laila Sivertsen. Klubben samarbeidet i den forbindelse med Halden og Sarpsborg soroptimistklubber. Kongens fortjenstmedalje i sølv til danselærer Randi Bang Gullord i 1987 er også et høydepunkt i klubbens og enkeltmedlemmenes historie.

I 1993 deltok klubben vår i prosjektet VI-skogen med treplanting i Kenya. Fremdeles har vi trær fra VI-skogen som gave til jubileer av forskjellig slag. En av initiativtagerne til dette prosjektet var landskapsarkitekt Bjørg Alstad. I 1993 var Fredrikstad Soroptimistklubb med og arrangerte 90-årsdagen til sangpedagog og chartermedlem Ruth Hoel Riisnæs på Ekheim på Kråkerøy 22. juni. På oktobermøtet i -93 sang og fortalte Heidi Gjermundsen, Ruths tidligere elev, fra sitt USA-opphold som Rotary-stipendiat. En av mange ringer er sluttet når

vi nå i november i jubileumsåret arrangerer teatertur til Oslo der Heidi Gjermundsen synger og spiller Edith Piaf...

Ved 40-årsjubileet 17. september 1994 fortalte fysioterapeut Signe Tveterås om starten på Fredrikstadklubben og om aktiviteter fra de første årene. Hun fortalte om hjelp til ordblinde barn og om flyktningshjelp. Men hun la også vekt på den spesielle kontakten og vennefølelsen man fikk den tiden møtene ble holdt i hjemmene. Da var det alltid sang og musikk ved siden av foredragene. Den første klubben som ble opprettet i Østfold, var Moss i 1953, og de to klubbene besøkte hverandre jevnlig de første årene til felles nytte og hygge. Fremdeles holdes styremøter og møter i komiténe i hjemmene, men klubben vår er blitt så stor at de vanlige medlemsmøtene nå må holdes i større lokaler. Men god og nær kontakt preger fremdeles medlemmene og medlemsmøtene i klubben.

I 1996 fikk Fredrikstad Soroptimistklubb invitasjon til å være fadder for en ny klubb i Gdansk i Polen. Daværende president Britt Sørensen og visepresident Kirsten Nipe reiste til Polen og innledet et inspirerende og fruktbart samarbeid med klubben i Gdansk. Noe som resulterte i besøk av tolv soroptimister fra Gdansk i september 1997, nytt besøk fra Polen i september 1999 og reise til Gdansk for femten av våre medlemmer i 2000. I april 2002 var Fredrikstad Soroptimistklubb, ved Grete Dahlgaard Berntzen, fadder for en ny Soroptimistklubb i Pogradec i Albania. Den nye klubben har 22 medlemmer. De er opptatt av å lære engelsk og ønsker å kommunisere med andre soroptimister i Europa.

Soroptimist-appellen er et viktig samlingspunkt for oss som soroptimister - i egen klubb, i klubbene i unionen og internasjonalt. En fruktbar og inspirerende definisjon på dannelse passer også godt for noe av det vi kan oppleve som soroptimister. "Dannelse kan defineres som prosessen som utvikler evnen til å være oppmerksom - på seg selv, på andre og på verden - slik at man får mot og entusiasme til å leve sin egen historie." (Øyvind Brandt i bladet Utdanning.) Mot og entusiasme er viktig for å ta initiativ, for å samarbeide og for å gjennomføre prosjekter - som for eksempel samarbeidet med Polen og Albania nå i de senere år.

Fredrikstad soroptimistklubb er en stor og livskraftig klubb med interessant historie og mange flotte kvinner i ulike yrker. Fredrikstadklubbens medlemmer har vært flinke til å arbeide seriøst og systematisk med utviklingen av egen klubb, holde kontakt med unionen og vennskapsklubbene og arbeide for god og givende kontakt med nærmiljøet. Rekruttering og ekstensjon har vært et prioritert satsingsområde som har gitt klubben mange nye og ressurssterke medlemmer de siste årene. Det er med andre ord en frisk og rask 50-åring vi feirer!

Fredrikstad, 9. september 2004

Marit Øgar Aasbrenn,
sekretær i styret og redaktør for jubileumsheftet

Anne Nyegaard Mollestad,
president

Tove Marit Thøgersen, visepresident

Laura Pollard, kasserer

Marit Barvik, styremedlem

Sania Stucin, varamedlem

Heidi Oehmichen, varamedlem

Hva er soroptimisme? Kort historikk

Den første soroptimistklubb i verden ble stiftet i Oakland, California i 1921, og det sies at det skjedde ved en feiltagelse. En rotarianer var utsendt for å forsøke å verve en ledende forretningsdrivende til Rotary, men så viste det seg at lederen var en kvinne - som imidlertid likte ideen og som tok initiativet til å stifte en klubb for selververvende kvinner i ledende eller selvstendige stillinger, etter Rotarys mønster.

I Europa ble den første klubben stiftet i 1923 i London, så fulgte Paris i 1924, og i 1930 var det klubber i 10 land i Europa. I 1928 møttes representanter for de europeiske klubbene i London og ble enige om å danne "The European Federation of Soroptimist Clubs" som senere ble forent med andre føderasjoner i "Soroptimist International".

At det så fort ble stiftet klubber så mange steder og i så mange land, skyldtes selvsagt bevegelsens hovedformål: *Å befordre kjennskap og vennskap mellom selvstendig arbeidende kvinner i flest mulig forskjellige yrker og å utbre disse mål over landegrensene for å fremme forståelse, "goodwill" og internasjonal fred.*

Også i Norge var det en mann som bidro til opprettelsen av den første soroptimistklubben, i Oslo. En ung Oslo-mann bodde hos en soroptimist i Marseille i Frankrike på begynnelsen av 1930-tallet. Der møtte han en nidkjær og utrettelig forkjemper for soroptimismen, dr. Suzanna Noël, som senere oppsøkte ham da hun kom til Oslo for å drive propaganda for bevegelsen, og den unge mannens mor, barnebokforfatterinne Hanne Henriette Bryn, gikk i gang med å stifte landets første soroptimistklubb som ble til virkelighet da Oslo soroptimistklubb ble stiftet i 1933. I årenes løp er det ofte blitt appellert til soroptimistenes hjelpsomhet, og det er blitt gitt hjelp og støtte til forskjellige formål, over hele Norges land. Flyktningproblemet ble aktuelt så tidlig som i 1937, og siden har denne saken hatt soroptimistenes største interesse.

I klubbene er det lagt vekt på at alle medlemmer skal aktiviseres. Det er opprettet en rekke komiteer, både for klubben selv og som kontaktorgan med andre klubber, flyktningkomiteer og internasjonale kontakter. Alle soroptimister holder foredrag om sitt eget yrke. Måtene det gjøres på er like forskjellige som medlemmenes antall, men det er kanskje nettopp det som gjør dette til en levende og morsom programpost. Foredragene skaper forståelse for andres yrker og yrkesproblemer og sunn respekt for andres innsats. Også posten "5-minutter" er obligatorisk for hvert medlem, der skal man ta opp et emne som er aktuelt og som betyr noe for en og belyse dette ganske kort.

Det å være soroptimist innebærer en personlig utvikling, en økt forståelse og en positiv innstilling til andre yrkesgrupper. Det kommer til syvende og sist så vel yrkeslivet som samfunnet og den enkelte til gode.

Sakset fra en usignert avisartikkel i protokollen

Glimt fra 50 år i Fredrikstad soroptimistklubb

1954 Fredrikstad soroptimistklubb ble stiftet 20. september av dr. Lou Melchior, Nederland. Mary Barratt Due var fadder for klubben. Yrkesforedrag av frisørmester Randi Jansen.

1955 Første lysseremoni på nyttårsmøtet med en setning til opplesning for hver og en, forfattet av eget medlem Ingrid Sparre Jensen:

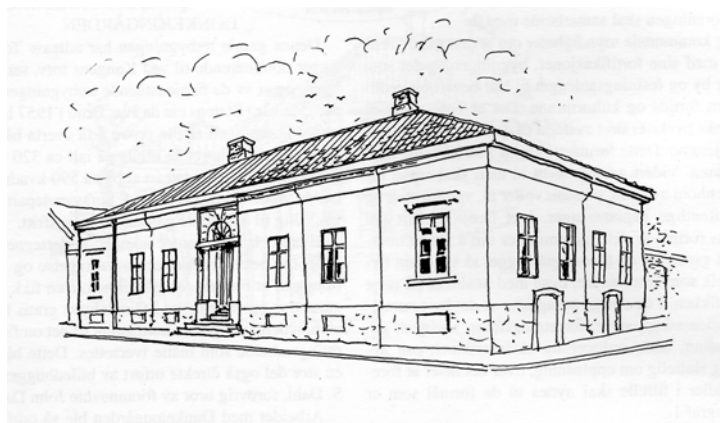
Jeg tenner mitt lys. Se den lystige flamme. Den kaller på fred. Gjør den aldri til skamme. Den lyser og lover no' stille og godt. Gir ro i mitt sinn, hvor alt jeg har fått - skal gro. Jeg tenker på venner i alle lande. Tenk for en lykke å være et ledd. Styrken i meg er styrken i kjeden. Hver eneste en av oss teller her likt. La verden stå stille mens lysene tennes. La sinnet få fylles med alvor og varme. La hjertet få romme hvert menneske som venn. La året som kommer få lære oss meget. La sinnene gløde for alt som er godt. La ilden fortære alt usselt og smått. Målet er felles, det binder oss sammen. Vi har et symbol - den lysende flammen.

1956 Besøk i Moss på H. Peterson & Søn's fabrikker, servering i Konvensjonsgården. Yrkesforedrag av sykesøster og flysøster Bodil Malmstrøm. Yrkesforedrag av lærer Solvor Øverås Syversen med medbrakte barnetegninger.

1957 Besøk av Mary Barratt Due på nyttårsmøtet der hun kåserte om Amerikabesøk. Fredrikstadklubben startet med hjelp til ordblinde barn i Norge og flyktninghjelp til familier i Wien i Østerrike. Junimøte på Elingaard der klubbens nye medlem oldfrue Mildred Jensen "sto på trappen i sin vakre bunad og ønsket velkommen da bussen svingte inn på det store og rummelige tunet".

1958 Besøk på "Stabburet" hos Gunnar Nilsen. Yrkesforedrag av biblioteksjef Kaja Stabell. Yrkesforedrag av fysioterapeut Signe Tveterås som la vekt på behandlingen av polioskadete. Ut i det blå-tur til Ulafeltet, Haugen gård der Tuneskipet ble funnet og til Borgarsyssel med Erling Johansen som guide.

1959 Temamøte om Unicef og hjelpearbeid i Afrika. Omvisning i Gudeberg skole og St. Croix skole med Solvors klasserom. "Forsamlingen benyttet anledningen til å ta en konsert med skramleinstrumenter." Omvisning i Plus-senteret i Rosinggården i Gamlebyen. (Tegning Ola Øgar Svendsen)

- 1960 Redaksjonsansvar for Soroptima sammen med Mosseklubben.
Foredrag om Sigrid Undsets middelalderdiktning ved lektor Alf Tveterås.
Foredrag om kammermusikk av Margrethe Werge-Olsen med demonstrasjon ved hjelp av platespiller og radio.
- 1961 Besøk på "Statens forsøksvirksomhet i husstell" på Stabekk.
Sommerbesøk av to soroptimister fra vennskapsklubben Holstebro i Danmark.
Yrkesforedrag av Grete Lein med egen vevstue i Gamlebyen og spesiell interesse for kirketekstiler.
- 1962 Besøk på Borgar margarinfabrikk der medlemmet Helga Heieren arbeidet.
Temamøte om råkost ved Eva Grimsvang og Solvor Øverås Syversen.
- 1963 Foredrag av professor Francis Bull om Camilla Collett i samarbeid med Fredrikstad bibliotek og Forum folkeakademi.
Junimøte på Plus i Gamlebyen med besøk av to representanter fra Warrington Club, Fredrikstads vennskapsklubb i England.
Vera Henriksen gjest på julemøtet.
- 1964 Yrkesforedrag ved Hilde Alnæs, lærer i den høgre skolen, med oppvekst blant annet i Frankrike og Italia. Julemøte med medlemmenes ektemenn tilstede. Fotograf Ragnar Utne viste bilder fra arkeologisk ekspedisjon til Egypt. Antikvar Bernt C. Lange foreleste om kirkeklokken i Østre Fredrikstad kirke i Gamlebyen, en av de aller eldste og fineste kirkeklokkene i landet.
- 1965 Solvor fortalte fra besøk hos soroptimister i Birmingham hvor hennes datter hadde fått ti måneders gratis opphold på grunnlag av en notis i Soroptima.
Tur til Grete Lein Langes gård ved Harestua i august.
Engelsk aften i oktober der Gudlaug Syversen, Solvors datter, fortalte fra oppholdet hos soroptimisten i Birmingham.
Høsttakkefest på Fjeldberg aldershjem arrangert av Fredrikstad soroptimistklubb.
- 1966 Nyttårsmøte hos Margrethe Werge-Olsen der hennes far, tidligere telegrafbestyrer Olaf Henriksen, holdt foredrag om blant annet filosofi, astrologi og romforskning. Margrethe og hennes elev, Elisabeth Lundeby, spilte Cæsar Franks "Symfoniske variasjoner for klaver og orkester".
Besøk fra Halmstad soroptimistklubb på oktobermøtet.
- 1967 Temamøte om Unicef, FN-sambandet og Barnefondet.
Festmøte i Proviantmagasinet i Gamlebyen med gjester fra Halmstad, Uddevalla, Moss og Sarpsborg.
To hyggemøter på Fjeldberg aldershjem.
- 1968 Kuvertlysestaker i gave fra Holstebro-klubben til lysseremonien på nyttårsmøtet.
Landsmøte på Hankø 14. - 16. juni.
Desembermøte med foredrag av Aadel Bülow Hansen om soroptimistenes innsats mot analfabetismen.

- 1969 Temamøte om Tyrkia i forbindelse med skoleprosjekt og arbeid mot analfabetisme der. Økonomisk støtte til tyrkisk skolepike.
Besøk hos Moss soroptimistklubb med foredrag og klaverspill av Liv Glaser.
- 1970 Nyttårsmøte med markering av 15-årsjubileet for Fredrikstad soroptimistklubb.
Minnetale over vår gudmor Mary Barratt Due, "vår alles Mary", som var med og innførte Soroptimistbevegelsen i Norge og som alltid levde for og praktiserte Soroptimismens idé. Margrethe Werge Olsen spilte stykker av Liszt som også Mary Barratt Due elsket å spille.
Temamøte om den nye abortloven med lege Brit Støle tilstede.
- 1971 Rundebordskonferanse i "Det grunnmurede Proviantmagasin" i Gamlebyen 3. oktober i anledning 50-årsdagen for den første soroptimistklubben i verden, stiftet i Oakland i California 3. oktober 1921.
Yrkesforedrag ved interiørarkitekt Nora Klausen i Bispegården hvor hun hadde stått for innredningen.
- 1972 Yrkesforedrag ved forstanderinnen Joss Engen Bugge.
Kontaktmøte i "Det grunnmurede" med foredrag av arkeolog Erling Johansen.
Julemøte hos Kirsti Zwart med dukketeater av Grete Lein Lange. Medlemmenes barn tilstede.
Studiering om møteledelse og taleteknikk, åtte medlemmer deltok.
- 1973 Yrkesforedrag ved landskapsarkitekt Bjørg Alstad.
Distriktsmøte arrangert 1. april i "Det grunnmurede" med soroptimister fra klubbene i Oslo, Bærum, Kongsvinger, Drammen, Tønsberg, Sandefjord, Skien-Porsgrunn, Moss og Sarpsborg.
Østfold-klubbenes lille Tyrkia-prosjekt, økonomisk støtte til skolegang til en tyrkisk jente, er i fin gjenge. Kontakten med Firdevs, som jenta heter, er god.
Forsendelser til de tre flyktingene i Østerrike går som vanlig.
- 1974 20-årsjubileum i Odd Fellow med 55 gjester. Ruth Hoel Riisnæs og Margrethe Werge-Olsen sto for den musikalske underholdningen.
"Klubben er levende, ikke minst fordi medlemmene er så forskjellige og utfyller hverandre, den står aldri stille, går aldri i de samme baner. ... Og så er klubben blitt myndig, og går inn i de voksnes rekker, til nye oppgaver og nye utfordringer", skriver Else Marie Gjerløw i referatet i Fredriksstad Blad.
- 1975 Yrkesforedrag ved ergoterapeut Brit Ulfeng Holm.
Yrkesforedrag ved Inger Lise Bakken som fortalte om sin todelte yrkeskarriere; som mensendieck-lærer og som forretningsdrivende i bakeri- og konditori-bransjen.
Temamøte om Kvinneåret 1975.
Kontakt med og hjelp til flyktinger fra Uganda i Fredrikstad.
- 1976 Foredrag av unionspresidenten Bitta Østvold om soroptimismen, diskusjon om 4-årsplanen "Search for quality".
Foredrag med arbeider fra Gamlebyen folkehøyskole ved Margrethe Werge-Olsen.
Foredrag om Vaterland, Østfold arkitektforenings pilotprosjekt i Arkitekturvernåret -75, ved Nora Klausen.
Besøk i Warrington av Gunhild Hannestad Lund.

- 1977 "Ut i det blå"-tur til Elingaard med omvisning ved bestyrer Neverlid.
Fortsatt hjelp til flyktingene i Wien, skolegang for Firdevs i Tyrkia og hjelp til Ugandaflyktinger i Fredrikstad.
Besøk hos Halmstad-klubben i juni.
- 1978 Besøk hos Grete Lein Lange på Fjell gård på Harestua.
Foredrag om møter med soroptimister rundt i verden ved Janna Ullmann.
Besøk av to soroptimister fra Warrington i august.
- 1979 25-årsjubileum med 52 gjester. Liv Daae Gabrielsen var toastmaster, og Randi Bang Gullord, Ruth, Margrethe og Solvor sto for musikalske innslag og dans. I anledning jubileet har klubben gått til anskaffelse av presidentkjede.
50-årsjubileum for Wien soroptimistklubb med åtte av våre medlemmer som gjester. Signe Tveterås og Gunhild Hannestad Lund besøkte Christine Waltner, en av flyktingene klubben har hatt kontakt med og sendt hjelp til gjennom mange år.
- 1980 Yrkesforedrag ved Aud Billing som er utdannet tekstil-ingeniør og har arbeidet med tekstilforskning i mange år før hun begynte å arbeide med arbeidsformidling og attføring
Junimøte på Hankø arrangert av Mosseklubben for alle klubbene i Østfold. Diskusjon om en eventuell nordisk føderasjon.
- 1981 Yrkesforedrag ved fysioterapeut Synnøve Adam som blant annet har arbeidet med barn med cerebral parese, med psykisk utviklingshemmede, med eldre og i privat praksis.
Yrkesforedrag ved danselærer Randi Bang Gullord som har vært spesielt opptatt av den sosiale siden av dansen. Randi har også arbeidet med handicapdans.
- 1982 Komiteinndeling etter FN-systemet er ny dette året.
Yrkesforedrag ved adjunkt Jorunn Ofstad som den gang underviste både i norsk, tysk, engelsk og fransk ved Seiersten ungdomsskole.
For øvrig et år med mange lokale foredragsholdere; adjunkt og lokalhistoriker Svein Skahjem, statsstipendiat Erling Johansen, arkitekt Tor Hofgaard, sjefsbibliotekar Aud Nordgarden Grimstad og sogneprest Karl Hafstad. Dessuten bedriftsbesøk i Fredriksstad Blad.
- 1983 Unionsstyre med Liv Daae Gabrielsen som president, Synnøve Adam Andresen som sekretær, Inger Lise Bakken som kasserer og Marit Mosserød som styremedlem.
Foredrag om Amnesty International ved Svenn Poppe.
Fast innslag med "ønskedikt" på møtene.
- 1984 Besøk av 23 år gamle Firdevs Atalay, den tyrkiske jenta som soroptimistene i Østfold har betalt utdannelsen til fra hun var 11 år gammel til hun nå er ferdig utdannet sosialarbeider. Firdevs bodde hos Bodil Malmstrøm som hun hadde brevvekslet med.
Temamøte om vannprosjekt i Senegal i samarbeid med lokale soroptimistklubber der.

I helgens samles Norges gode «søstre» – soroptimistene – til landsmøte i Fredrikstad som har vært sete for unionsstyret i Norge hvor Liv Daae Gabrielsen er president. Fra venstre arrangementsgeneral Joss Engen Bugge, president for Fredrikstad-klubben, Britt Ulfeng Holm, og unionskasserer Inger-Lise Bakker.

250 gode «søstre» samles i helgen:

Soroptimistene har landsmøte

1985 Representantskapsmøte 26. - 28. april i Fredrikstad bibliotek.

Yrkesforedrag ved lege og patolog Laura Pollard som tok utdannelsen sin i Dublin og har arbeidet mange forskjellige steder i Norge etter at hun og mannen flyttet hit.

Temamøte om Madagaskar med besøk av misjonær Laila Sivertsen.

"Ut i det blå" til Fredrikstad Museum og Kongsten fort med omvisning av Tove Thøgersen.

1986 Foredrag om "På reise i Sovjet" ved Laura Pollard og Randi Bang Gullord

"Bayeuxteppet" ved Jorunn Ofstad

"Langs norskekysten med hurtigruten" ved Signe Tvetervås

"Om selvutvikling, selvtillit og indre trygghet" ved Aud Billing

"Renessansehager i Firenze" ved Bjørg Alstad

1987 "I audiens hos kongen" ved Randi Bang Gullord

"Barns rettigheter og kontakttelefon for barn" ved Grete Dahlgaard Berntzen

Yrkesforedrag ved Sara Leira Ellingsen med omvisning i Sparebanken i Fredrikstad og Kråkerøy.

"Julen i norsk kunst" ved Grete Lein Lange og Bernt C. Lange.

- 1988 Laila Sivertsen og Samberta fortalte fra livet på Madagaskar
Foredrag om Nærkringkastingsnemnda ved Liv Daae Gabrielsen
Rapport fra guvernørmøtet i Montana i Sveits ved Liv
Besøk på Østfold kunstnersenter med foredrag av Eva Sterner
Julemøte med musikk og lyrikk ved Ruth Hoel Riisnæs og Margrethe Werge-Olsen
- 1989 Yrkesforedrag ved apoteker Lise Kari Viksmo
Besøk av påtroppende unionspresident Åse Tønnesson som oppfordret til ekstra innsats i forbindelse med TV-aksjonen 1989 der Soroptimistklubbene i Norgesunionen samler inn penger til hjelp og bistand til kvinner i den 3. verden
Foredrag om studieopphold i USA ved Grete Dahlgaard Berntzen
Distriktsmøte i Fredrikstad 14. oktober med ca 50 deltagere
"St. Croix som allaktivitetshus nå!" Klubbmedlemmer med i aksjonskomite
- 1990 Foredrag om revyliv i Fredrikstad ved Randi Bang Gullord, skuespiller Per Wilhelms og pianist Håkon Madsen
"Ut i det blå" til Hvaler kirke og Sandbrekke gjestegård
Yrkesforedrag ved rektor Britt Sørensen
- 1991 Foredrag av Georg Apenes om data og personvern
Yrkesforedrag ved tannlege Bente Lene Christensen
Besøk og omvisning på Institutt for journalistikk
Besøk på Isegran med orientering av arkeolog Erling Johansen
Foredrag om Det Kvindelige Læseselskab ved Torill Stokkan Spæren
- 1992 Besøk og orientering på Dukketeaterakademiet i Gamlebyen
Foredrag om hjelpearbeid i Guatemala ved Gunn Skauen
"Ut i det blå" til Gamlebyen med omvisning i det nye og omstridte anlegget på vollene
Julemøte med orientering om julemusikk av Kjell Bertheau Johannessen
- 1993 Foredrag om VI-skogen, treplanting i Kenya ved Magdalena Eckersberg fra Norsk hagetidende. Seksti planteskoler sysselsetter 600 kenyanere og planter ut 80 millioner planter pr. år. Hensikten med prosjektet er å skape økologisk balanse i utsatte områder. Plakett tegnet av Bjørg Alstad og Eva Grimsvang som symbol på trær i VI-skogen som gis i gave til fødselsdager og jubileer.
Yrkesforedrag på Fredrikstad museum ved museumsbestyrer Tove Thøgersen
90-årsdag for chartermedlem Ruth Hoel Riisnæs på Ekheim 22. juni med ca 80 gjester
Foredrag ved Ruths elev Heidi Gjermundsen som har vært utvekslingsstudent i USA gjennom Rotary
- 1994 Yrkesforedrag ved sivilingeniør og yrkeshygieniker Pia Sørensen
Sommerfest på Saltnes på hytta til Joss Engen Bugge på Saltnes
40-årsjubileum med 60 deltagere i Fredrikstad handelsstands lokaler og interessant og engasjert foredrag ved forfatter Gerd Brantenberg
- 1995 "En rose er utsprungen..." Grete Lein Lange presenterte sin billedvev som henger i Hamar Domkirke ved døpefonten. Maria-skikkelsen var innfallsvinkelen. Komponist Egil Hovland fortalte og spilte visen "Maria gikk i torneskog" som hadde inspirert Grete til teppemotivet. (Se forsiden)
Temamøte om Unicef, FNs barnefond som fyller 50 år i 1996

- "Flyktningers hverdag i Fredrikstad" Møte med en kurdisk flyktning og to fra Bosnia
Yrkesforedrag ved kulturkonsulent Kirsten Nipe
- 1996 Yrkesforedrag ved førskolelærer Anne Nyegaard Mollestad med utdanning fra København
Lysbildeforedrag om historiske hager ved landskapsarkitekt Bjørg Alstad
President og visepresident reiste til Gdansk i Polen for å være med på chartringen av den nye klubben der
"Markens grøde", morsom amerikansk auksjon med et rikt utvalg fra medlemmenes egne hager til inntekt for reisen til Polen
- 1997 Yrkesforedrag ved barnelege Inger Elisabeth Silberg
"En annen kvinnekultur - et innblikk i eskimoenes verden" ved Heidi Dammann
Besøk av 12 soroptimister fra den nystartede klubben i Gdansk i Polen
Kultur-tur til Oslo og "Arvesølvet - norsk sølv i tusen år"
Yrkesforedrag ved sanger og pedagog Birgit Gudim
- 1998 Yrkesforedrag ved helsesøster Marit Barvik
Besøk på "Fredrikstad Museum, Slaveriet" ved museumsbestyrer Tove Thøgersen
Distriktsmøte i Fredrikstad med 74 deltagere, Klaus Hagerup som foredragsholder
"Barn og vold" ved Geir Kristiansen, Fredrikstad Politikammer
Yrkesforedrag ved lærer og forfatter Marit Aasbrenn
- 1999 "Mitt liv med dansen" ved danselærer Randi Bang Gullord
"Barn og vold - barnehjemsbarn i øst" ved barnepsykiater Kristin Aase
Markering av FN's eldreår med foredrag om IWA, International Women Association, ved Eva Børresen på Elingaard herregård, besøk av polske soroptimister.
Omvisning i NRK Østfold i Gamlebyen
Foredrag om skole for barn i flyktingleir i Kosovo ved Hilde Litlebø
- 2000 Yrkesforedrag ved lærer Balbina Pradzynska fra Polen
Foredrag om "Musikalsk kultursamarbeid" mellom Zimbabwe og musikkskolen i Fredrikstad ved Birgitte Magnus
Foredrag om "Kvinnen under islam" ved Rania Maktabi
"Erfaringer fra Sudan med Leger uten grenser" ved lege Lin Brauteset
Tur til Gdansk i Polen for 15 av våre medlemmer
"Kultur - fra det tradisjonelle til det moderne" ved sosialantropolog Arne Martin Klausen
"Erfaringer fra arbeid i Mongolia" ved lærer Reidun Guldhaug
- 2001 Yrkesforedrag ved sivilingeniør Sania Stucin fra Bosnia
Foredrag og lysbilder fra "Enkelandsbyen i Guatemala"
Yrkesforedrag ved barnebibliotekar Kirsti Knutsen Lange
"Kultur, tradisjon og religion i Bosnia" ved Sania Stucin
- 2002 Yrkesforedrag ved advokat Vibeke Olavesen
"Albania-møte" ved Zenaida Nilsen og Grete Dahlgaard Berntzen
Chartring av ny klubb i Pogradec i Albania i april, Grete D. Berntzen representerte
"Veumalléen flyktningmottak" ved Paul Henriksen
"Brannforebyggende arbeid" ved Roy Viken på Fredrikstad brannstasjon

- 2003 Yrkesforedrag ved brannsjef Henriette Wisur Olsen
 Yrkesforedrag ved formgiver i reklamebyrå og kunststudent Britt Øvre
 "Kvernhuset ungdomsskole", omvisning på ny miljøskole i Fredrikstad
 "Kurdiske kvinner i Norge" med besøk av fem av dem
 Yrkesforedrag ved barnefysioterapeut Heidi Oehmichen
- 2004 Yrkesforedrag ved logoped Anita Amundsen - på rim!
 Besøk på Frevar, Fredrikstad vann-, avløp- og renovasjonsselskap
 Yrkesforedrag ved ergoterapeut Ellen Grøndahl som har tatt utdanningen i England
 "Ut i det blå"-tur til Den blinde kua i Ås med "verdens beste" camembert
 "Aldri mer Hiroshima", minnestund 6. august med lotusblomster med lys i på
 vollgravene på Elingaard, alle klubbene i Distrikt Øst 1 invitert
 50-årsjubileum 18. september med ca 70 gjester påmeldt

Minneord om Kaja Stabell

På styremøte hos Gunhild Lund 23. august 1966 ble det diskutert detaljer angående Kaja Stabells bisettelse. I Fredriksstad Blad skrev Else Marie Gjerløw disse minneordene om Fredrikstad soroptimistklubbs grunnlegger og president gjennom de første seks årene.

Et trist budskap er nådd oss: Kaja Stabell er ikke mer. Hun døde i går etter lengre tids sykdom, og med henne er en rikt utrustet personlighet gått bort, et varmhjertet og positivt innstilt menneske. Kaja Stabell kom hit til Fredrikstad som førstebibliotekar i 1934 og kunne se tilbake på 30 års bibliotekarvirksomhet da hun gikk av for aldersgrensen for to år siden, derav som sjefsbibliotekar siden 1937.

Oppgavene var mange og slett ikke lette å løse, men den energiske, lille damen fikk det gjennom på et eller annet vis. Hun hadde dyktige medarbeidere, men ideene var som regel hennes. Bokbussen, moderne hjelpemidler, sprogundervisning, studiarbeide - alt dette og meget mer som publikum ikke fikk noen føling med, men som er vel så viktig for biblioteket selv - det var ting hun fikk gjennomført.

Også utenom biblioteket og de store kravene det stilte til henne, fikk hun være med og arbeide på den kulturelle fronten. På hennes initiativ kom Nansenskolens aftener i stand her i byen. Hun var dessuten stifter av Soroptimistklubben i Fredrikstad, denne organisasjonen av kvinner i forskjellige yrker, med internasjonale forbindelser og kontakter med medsøstre over hele verden - en sak som lå henne varmt på hjertet gjennom alle år.

Selv var hun vever og spinkel, men hun favnet vidt med sine interesser, med medmenneskelighet, med ønsker og planer.

Hun etterlater seg et stort savn. Aldersgrensen satte liksom ingen grenser for Kaja Stabells virksomhet - det var det sykdom som gjorde - denne tragiske tilstand som hindret henne i å meddele seg, i å lese, være aktivt engasjert. Derfor melder den tanken seg at dette var en barmhjertig løsning at hun fikk slippe bare for å eksistere.

Vi husker henne som hun var; fort i bevegelsene, aktiv og energisk, levende interessert, fylt av planer og av varm og kjærlig omtanke.

Else Marie Gjerløw

Landsmøte på Hankø i 1968

Meget vellykket landsmøte på Hankø for 135 soroptimister fra hele landet. Mary Barratt Due hjertelig hyllet, sto det å lese i Fredriksstad Blad 18. juni 1968.

I strålende vær møttes på Hankø fredag 135 soroptimister, som representerte klubber fra Mandal i sør til Hammerfest i nord, dessuten tre representanter fra Fredrikstadklubbens "søsterklubb" i Warrington i England.

På vegne av Fredrikstad kommune ønsket turistsjef Sigurd Knutsen jr. velkommen til Fredrikstad-distriktet og ga oss en orientering om byen som imponerte alle - han sjarmerte 135 damer på et blunk!

Åpningen og selve velkomsten ble foretatt ved et hurtig etablert kor fra Fredrikstadklubben, instruert og akkompagnert av Margrethe Werge-Olsen, og med Sigurd Knutsen som leder, sanger, skuespiller og forteller fikk vi et utdrag fra Fredrikstad-operetten som fikk stemningen til topps, og hele forsamlingen var med i refrengene. "Koret" gjorde slik lykke at det ble utallige forespørsler etter noter til sangene.

Resten av kvelden var viet hyggelig samvær, det ble anledning til å treffe og snakke med kjente fra tidligere møter, og nye kontakter ble knyttet mellom kvinner i forskjellige yrker.

Representantskapsmøtet lørdag varte fra klokka ni morgen til klokka halv fem. Mellom møtet og festmiddagen om kvelden var det anledning til å prøve badevannet på Hankø, og det var stor begeistring for stedet.

Festmiddagen lørdag var et høydepunkt, og en fikk anledning til å hylle den kjente pianistinnen, alle norske klubbens æresmedlem, Mary Barratt Due, grunnleggeren av soroptimistorganisasjonen i Norge og stifter av mange klubber her i landet og i utlandet (Bologna, Istanbul, Firenze, Zürich og mange flere).

Det ble holdt mange inspirerende og vakre taler for hedersgjesten, og i sin svartale sa Mary Barratt Due blant annet: "Jeg står her som nybakt 80-åring, og mange mener jeg skulle slutte å legge planer for lang tid framover, men jeg kan ikke legge opp. Jeg øver seks timer hver dag og innøver konsertprogrammer, for jeg føler meg ikke eldre enn da jeg var seksti, skjønt jeg må vel innrømme at jeg nå vel står på terskelen til alderdommen"!

Slik har Mary Barratt Due realisert soroptimistenes valgspåk: "Looking further". Hun mener at kvinner trenger noe å tro på, en sak å gå inn for og nettopp derfor har soroptimismen så mye å gi kvinnene. Hver enkelt av oss bærer kimen til fred og forståelse i våre hjerter, men den må pleies og styrkes, og vi må *tro* på den.

"Det er ikke jeg som skal takkes," sa Mary Barratt Due, "tvert i mot må jeg takke for alt som soroptimismen har gitt meg. På mine mange reiser som soroptimist i inn- og utland, i Europa og Amerika, har jeg knyttet utallige vennskapsbånd, og nettopp dette vennskap over landegrensene er veien mot fred."

Skjønne blomsterdekorasjoner prydet bordene, maten var førsteklasses, og Hankø viste seg fra sin aller vakreste side. Senere på kvelden fikk vi Chopin og Grieg, og man hygget seg i salongene.

Søndag formiddag var satt av til diskusjon om oppgavene som Norgesunionen har samlet seg om. Dette holdt forsamlingen i aktivitet til lunsj. Etter dette siste måltidet var det oppbrudd og avreise.

Det lot til at alle deltagerne syntes det var et både nyttig og festlig opphold. Været var jo ekstra fint, og for dem som kom fra det kalde nord var dette et særlig pluss.

Björg Alstad og Hilde Alnæs

Minneord om Mary Barratt Due

Julaften 1969, året etter at Mary Barratt Due var blitt hyllet på landsmøtet på Hankø, døde hun, 81 år gammel. Her er minneord skrevet av forfatteren Aase Foss Abrahamsen på vegne av alle de barn og foreldre som fikk ta del i musikkopplevelser i Mary Barratt Dues hjem.

I høst falt en av de store poplene i Barratt Due-haven overende og etterlot seg et tomt rom.

Julaften falt et annet tre, ikke så uventet og voldsomt som poppelen, men for mange etterlot det et stort tomrom som vanskelig kan fylles.

Vel var det med en viss beven de små kunstnerne, som Mary Barratt Due kalte dem, møtte opp til elevaften hjemme hos henne. Dette hjemmet fullt av minner fra et langt og begivenhetsrikt liv. Mon ikke minnet om disse elevaftene er noe mange barn vil bære med seg i en tid hvor så meget skal foregå utenfor våre hjem. Jeg tror også at barnas beven ga seg når de satt der - ofte oppstabet på noter - ved det fine flygelet og med fru Due i bakgrunnen. Gikk det galt, ja, så kunne hun fortelle at selv store kunstnere spilte feil av og til. Og når hun sto ved døren, tok hver enkelt i hånden og kanskje hadde noe positivt å si, så betydde det noe. Verre var det kanskje ved prøvespilling for større opptreden - eller til eksamen. Man kom ikke til fru Due med et uferdig stykke. Gjorde man det, kunne man bare gå hjem og øve videre. Hun krevde noe av dem hun ville høre på, av dem som skulle representere instituttet. Også det lærte barna å respektere.

Nå er hun borte.

Jeg tror hun selv, hennes elevaftener, hele det gamle hjemmet, hele det store merkelige huset med alle sine ganger, sine krinkler og kroker og forskjellige lyder bak nesten hver eneste dør - jeg tror alt dette har gitt våre barn noe å ta med seg ut i en moderne hektisk verden - noe fra en annen tid, noe de sjelden vil møte igjen.

Et tre er falt overende i den gamle haven. Men hakkende blokkfløytetoner fra "Lisa gikk til skolen" vil fortsatt lyde fra det ene rommet. Sikrere, fine toner fra Bachs preludier fra et annet rom. Små og store "kunstnere" vil gå inn og ut av haven med sine tegneblokker, blokkfløyter og notehefter.

På vegne av disse barnas foreldre vil jeg gjerne få takke for alt våre barn fikk oppleve i dette huset, i Mary Barratt Dues hjem. Jeg tror mange av dem bærer mer med seg herfra enn de kanskje i øyeblikket forstår.

Aase Foss Abrahamsen

Tilbakeblikk

Her forteller tidligere unionspresident Liv Daae Gabrielsen om sin egen tid som soroptimist, om soroptimismen generelt og om hva soroptimisme kan være for hver og en av oss i dagens samfunn.

Jeg er en soroptimist av den eldre garde. Jeg ble tatt opp i 1972 mens jeg var relativt ny politifullmektig, noe som innebar at jeg var yngste jurist på et politikammer, som det het den gangen. Som jurist var jeg automatisk med i lederskiktet. Jeg hadde vært i tilsvarende stilling i Mosjøen i Nordland, og til sammen hadde jeg lært og erfart mangt om det å være eneste jente - ja, en virkelig pioner - i et mannsdominert yrke, for å si det mildt. På landsplan ble vi etter hvert tre - fire stykker.

Jeg kom tilbake etter femten år til min hjemby som alenemor til to herlige småjenter og som eneste kvinnelige yrkesutøver i mitt fag her den gang i 1971. Jeg savnet likesinnede å snakke med eller å kunne kontakte utenom min herlige syklubb og gamle venner. Jeg ble derfor veldig glad da jeg ble spurt om å bli soroptimist men lurte på hva i all verden *det* kunne være. I min barndomstid neide man pent til eldre damer, og jeg oppdaget fort at i min klubb var det eldre damer som kjente mine foreldre, og jeg skulle plutselig kalle dem ved fornavn og si du til dem - ganske rart på den tiden. Men jeg følte at jeg var kommet inn i et fargerikt miljø med masse spennende mennesker med helt ulike bakgrunner, yrker og erfaringer. Det gav meg innsikt og var en utfordring, men jeg opplevde fort at ved å være meg selv gikk det greit. Jeg husker med gru hvordan jeg gruet meg til å ha hele klubben hjemme hos meg med to unger og mye rot - slik hadde vi klubbmøtene den gang da. Men det gikk jo bra nok.

Det var mange av våre klubbmedlemmer som hadde liten eller ingen erfaring i det å snakke til større forsamlinger, selv om det bare var til våre egne klubbmedlemmer. Jeg var så altfor vant til å snakke og lede, men ydmykt forsto jeg at det å våge og ta ordet var et viktig element i det å være soroptimist. Jeg husker ennå at det ble et tema å slippe uerfarne kvinner til på en talerstol. Vi lærte oss selv at det *aldri* er feil å gjøre noen dumheter når du er blant medsøstre - målet er ikke å bli verdensmester på en talerstol, men å være verdensmestre i å tørre å si det man mener på sin måte og føle at her blir dette fullt akseptert, - også å gjøre feil. Det hører også med til det å være soroptimist.

Etter en del år - blant annet som president i klubben - ble jeg nokså uventet utfordret til å stille til vervet som første visepresident. Det betydde i realiteten at klubben var villig til å påta seg ansvaret som neste unionspresidentklubb, om det går an å si det slik. Jeg følte enorm oppbacking fra klubben, men var samtidig livredd for hva som ble forventet av meg som første talsmann for oss i Norge. Det var ikke så mange klubber da som nå, men mange nok. Og så måtte jeg jo gå dypere inn i hva soroptimisme er i tillegg til det å være medlem i egen klubb.

Soroptimismen oppsto opprinnelig etter en idé fra en rotarymann i USA som så at hans egen kone og kvinnene som levde under og etter den første verdenskrigen, måtte gå inn i sine menns bedrifter og foretak, fordi mennene enten var ute i krigen eller var blitt drept. Dette skjedde samtidig med at kvinner tilkjempet seg stemmerett og retten til å bestemme over egne liv og ikke minst over sine egne formuer. Noen av dem begynte med selvstendige liv og fikk lederroller, de begynte å ta utdanning - men de følte seg nok ofte svært ensomme hver på sin

plass i helt nye roller og med nye forventninger. Omgivelsene så nok også litt skjevt til disse rødstrøpene eller hva de nå var. Egentlig var nok mange av dem i en påtvunget situasjon som de etter hvert var begynte å like. Å få ansvar utløser og frigjør mange positive mekanismer. Og de fremsynte menn som så dette, gav altså kvinnene støtet til å starte sin egen bevegelse - soroptimismen. Det skulle omfatte kvinner i ledende stillinger. Mange kvinner tok lærerutdanning, eller de styrte store husholdninger. Mange hadde måttet tre inn i sine menns butikker og foretak mens deres ektemenn, fedre, sønner og brødre hadde vært ved fronten, var skadet eller drept. På samme måte kom London og Paris etter og opprettet egne soroptimistklubber.

Disse pionerkvinnene og også en del av deres ektemenn, var en liten indre internasjonal krets av venner og kjente med til dels høye stillinger som møttes rundt i Europa i internasjonale forsamlinger og i ulike fora. Disse kvinnene skulle senere danne vår europeiske føderasjon av soroptimister. I 1933 samlet man i Oslo etter hvert kvinner som kunne tenkes å tenne på vår soroptimistiske idé. Jeg husker spesielt at jeg ble fortalt at for å få kvinner til å møte i sømmelige former ble de oppfordret til å ta med sytøy. Det var nok noen ektemenn som ikke helt likte at deres kvinner skulle møte i en forsamling av såpass frigjorte kvinner. Rykte, må vite.

De første soroptimistene var spesielt opptatt av at dette ikke skulle være noen vanlig kvinneforening, men et forum hvor man gjennom yrkesforedrag og 5-minutter skulle få innblikk i nye og annerledes kvinnetilværelser. Samtidig fikk kvinnene et nettverk av yrkeskvinner rundt seg, noe som ikke var helt vanlig før andre verdenskrig.

Soroptimistene ble etter hvert anerkjent som en samling fremtredende kvinner fra ulike yrker med tydelige stemmer, og ofte også ditto ektemenn. Under krigen fra 1940-45 måtte derfor den lille Osloklubben som startet før krigen, stanse sine offisielle møter - soroptimistenes samlede taleforum ble ansett som farlig for de nye makthaverne. Det samme skjedde i andre land i Europa hvor bevegelsen hadde etablert seg. Som alle vet, er Øst-Europa først nå kommet med av samme grunn. Makthaverne måtte godkjenne opprettelsen av en klubb eller en føderasjon, og det samme skjedde i flere afrikanske land. Enkelte lands soroptimister har under ekstreme makthavere måttet gå under jorden og bare møtes i skjul i et lite fåtall hos hverandre under dekke av å være en vennegjeng, syklubb eller lignende.

Det er jo fantastisk for en alminnelig soroptimist i lille Fredrikstad i lille Norge å tenke på at kvinner som sto sammen ble oppfattet som farlige av makthaverne. Vi kvinner har makt hvis vi vil bruke den klokt og samlet.

Soroptimist International er en del av FN-systemet. Som en såkalt NGO (Non-Governmental Organization) er vi med og har representant i FN. Det er av den grunn vi har komiteer i den enkelte klubb; vi er inndelt slik som komiteene i FN er. Det er lett å tape dette av syne der vi strever i våre lokale komiteer. Men det vi rapporterer fra komiteene våre, ender til slutt hos våre talskvinner i FN-systemet. Vi er altså små, men viktige brikker når vi tar opp og setter fokus på problemstillinger vi synes er viktige. I tillegg kan vi gi inspirasjon til og sette på dagsorden saker som andre er opptatt av eller problemstillinger som verdenssamfunnet, vår organisasjon og vår lille klubb synes er viktig.

I min tid som unionspresident inklusive årene som tillitsvalgt sentralt før og etter (fra 1981 til 1988) hadde jeg Synnøve Adam Andresen, Inger Lise Bakken og Marit Mosserød på det indre laget. Vi hadde for eksempel et SI-prosjekt for å skaffe vann til små samfunn i Senegal slik at

kvinnene der slapp å bruke hele dagen for seg og sine barn til å hente vann til husbruk og til vanning av små jordparseller. Det betydde at de kunne dyrke sine små jordlapper med grønnsaker både til familiens bruk og etter hvert slik at de kunne selge i nabolandsbyer uten vanntilgang og skaffe hardt tiltrenge penger til egen familie. Synnøve fulgte opp dette prosjektet, som ble særst vellykket, ikke minst takket være soroptimistene i Senegal.

Som soroptimister skal vi være en kunnskapskilde og inspirator i vårt nærmiljø, vi skal hente kunnskap fra hverandre og fra og om samfunnet rundt oss. På den måten blir vi selv stadig mer kunnskapsrike med innsikt i emner vi ellers knapt hadde kunnet noe om. Tenk etter selv hver og en på hva dere har fått av kunnskap og innsikt i løpet av et soroptimistår - det er ikke lite - kunnskap vi neppe hadde fått på annen måte. Det gjør oss rikere som mennesker og forhåpentligvis også rausere i vårt syn på andre mennesker og på omverdenen. Innsikt i andres yrker og erfaringer utenom vårt eget ståsted gir oss ekstra ballast også i vår videre ferd. Og - kunnskap er alltid makt.

Gjennom å være med på internasjonale og nasjonale møter lærte jeg mye om samhandling og om ganske store kulturforskjeller. Jeg har sittet i en bakgård med litt hvitvin i glasset sammen med et tyvetalls kvinner fra mange nasjoner og sunget greske, tyrkiske, israelske, norske og svenske sanger. Israelerne fortalte at de hadde palestinske kvinner med i sin egen klubb, men de tyrkiske og greske var i utgangspunktet så rasende på hverandre at det oppsto et problem med hvordan de skulle plasseres ved konferansebordet. En klok kvinne tok det valg å sette dem side om side med sine lands flagg. Det var isfront i begynnelsen, men så løsnet det helt, og de spiste lunsj sammen. Vennskap og fred er soroptimistenes og mange kvinners beste og fremste måte å løse konflikter på, i stedet for mennenes vanlige svar - krig og strid.

Men - jeg lærte også at kvinner kan ha svært så spisse albuer når det gjaldt verv og makt...

Vi er og skal alltid være nøytrale i livssynsspørsmål og politikk. Jeg minnes med glede en soroptimist fra Trondheim på et landsmøte som i forbindelse med en opphetet debatt med steile fronter om, egentlig, bagateller, reiste seg og sa omtrent følgende:

På vei til møtet i klubben gikk jeg forbi demonstranter for det ene og det andre, med mange og for dem viktige argumenter. Jeg gikk inn på klubbmøtet og fikk informasjon om både det ene og det andre. Og så gikk jeg ut i gatene igjen med den herlige følelsen av at nå visste jeg mer om mye. Jeg kunne lettere ta standpunkt til de ulike sidene av sakene. *Det er å være soroptimist!*

9. juni 2004
Hilsen Liv

Ut i det blå

I mange år har junimøtet i Fredrikstad Soroptimistklubb vært en tur Ut i det blå. Her er et referat fra junimøtet i 1992, skrevet av daværende sekretær Sara Leira Ellingsen. Referatet er tatt med som et humoristisk innslag og eksempel på hvordan innhold og vertskap noen ganger styrer et møte i større grad enn vi aner...

Arrangementskomiteen inviterte til orientering og omvisning i Gamlebyens nye anlegg omkring vollene. Oberst Hans-Petter Normann tok imot i Kommandantgården og fortalte i *forrykende, militært tempo* om det omstridte restaureringsarbeidet inkludert felling av trærne rundt vollene. Deretter *småløp vi damer* etter obersten omkring på vollene og *fikk snappet opp* opplysninger om skyttergraver og raveliner. Været var vakkert, og vi hadde en hyggelig tur.

Deretter *la vi i vei* til Kommandanten på Kongsten Fort der menyen var laks og allsang sammen med trekkspilleren Oddvar Svendsen. En flott avslutning på dette møteåret.

10.06.92

Sara Leira Ellingsen

Tanker om et yrkesliv som fysioterapeut

Her forteller fysioterapeut Signe Tvesterås (født i 1920) om sitt yrkesliv. I tillegg til yrkesforedragene har nye og yngre medlemmer av klubben gjennom kveldens 5-minutt av og til fått et lite innblikk i de eldre medlemmenes yrkesliv. Det har vært interessant og givende å få vite litt om tidligere tider og hva yrket har betydd for den enkelte.

Når jeg tenker på mitt yrkesliv, gir det meg glede. Det har gitt meg mange opplevelser og rike minner. Jeg ser for meg mange mennesker, store og små, glade og triste. Gjennom behandlingen kom det ofte interessante samtaler, men de som hadde det vondt måtte først og fremst få trøst og oppmuntring.

En eldre mann fortalte meg at han hadde i oppgave å holde det rent i fabrikk. "Var det tungt?", spurte jeg. "Å, du vet jeg må lea litt med kosten når jeg ser basen kommer", svarte han. "Synes du jeg tar for hardt?", spør jeg da. "Nei, det gjør så godt, ja for hvert et strøk du tar - for hvert et strøk du tar."

Behandlingen foregikk på ulike måter, alt etter hva lidelsen besto i. En periode behandlet jeg hodepine. Et eksempel jeg husker var en mann på 22 år. Han hadde hatt hodepine fra han var 3 år gammel. Han hadde nesten aldri fått være med i selskap, for spenningen på forhånd utløste hodesmertene. Etter behandlingen ble han helt fri for disse plagene, og han syntes han hadde fått et nytt liv.

Mange barn har vært sengevætere, til stor plage for både dem selv og foreldrene. Når problemet først blir løst ved hjelp av behandling, blir det en lettelse for alle parter. Jeg husker spesielt en gutt på 14 år som var meget takknemlig for å bli kvitt problemet. I den alderen er

det jo veldig flaut. Den behandlingsformen jeg brukte kalles bindevevsmassasje. Det utrolige og gledelige er at jeg også har hatt muligheten til å hjelpe flere pasienter som har hatt vansker med å få barn. Også her har jeg brukt bindevevsmassasje. Behandlingen var vellykket - og barnet kom.

Jeg har også hatt hell med å få ledd på plass. Første gang var det en sportsgutt på 10 år som hadde riktig vondt i albuen. Leddet kom på plass, bevegelsen ble normal og smertene forsvant. Tennisalbue, skrivekramper, achilleshæl og ischias er også noe av det jeg har behandlet.

Som regel er det jevnt og trutt arbeid med massasje og styrketrening som skal til. Men det er også viktig å få kontakt med pasientene på en slik måte at følelser og sinn er i godlage under behandlingen. En slik kontakt med pasienten og de fysiske plagene oppnås best ved at en benytter seg mye av hendene til behandlingen og ikke lar apparater overta fysioterapien.

Jeg har hatt glede i mitt arbeid og er takknemlig for den gode tid.

2.09.03

Signe Tvetervås

Fredrikstad soroptimistklubbs presidenter gjennom femti år

1954 - 1959	Kaja Stabell
1960 - 1961	Eva Grimsvang
1962 - 1963	Ingrid Holte Jensen
1964 - 1965	Bodil Malmstrøm
1966 - 1967	Gunhild Lund
1968 - 1969	Signe Tveterås
1970 - 1971	Tordis Lund
1972 - 1973	Hilde Alnæs
1974 - 1975	Margrethe Werge-Olsen
1976 - 1978	Joss Engen Bugge
1979 - 1980	Bjørge Alstad
1981 - 1982	Liv Daae Gabrielsen
1982 - 1983	Inger Steinnes
1984 - 1985	Brit Ulfeng Holm
1986 - 1987	Berit Bertheau Johannessen
1988 - 1989	Aud Billing
1989 - 1990	Liv Daae Gabrielsen
1991 - 1992	Synnøve Adam Andresen
1993 - 1994	Lise Kari Viksmo
1995 - 1996	Britt Sørensen
1997 - 1998	Kirsten Nipe
1999 - 2000	Pia Linda Sørensen
2001 - 2002	Bente Lene Christensen
2003 - 2004	Anne Nyegaard Mollestad

Vennskapsklubber

Holsterbro, Danmark
Halmstad, Sverige
Warrington, England
Gdansk, Polen
Pogradec, Albania

Medlemsliste i jubileumsåret 2004

Anne Nyegaard Mollestad	pedagogisk leder	president
Tove Marit Thøgersen	museumsbestyrer	visepresident
Laura Pollard	overlege patologi	kasserer
Marit Øgar Aasbrenn	adjunkt og forlegger	sekretær
Marit Barvik	helsesøster	styremedlem
Sania Stucin	sivilingeniør	varamedlem
Heidi Oehmichen	fysioterapeut	varamedlem

Hilde Alnæs	rådgiver
Bjørge Alstad	landskapsarkitekt
Anita Amundsen	logoped
Synnøve Adam Andresen	fysioterapeut
Inger Lise Bakken	innehaver bakeri/konditori
Grete Dahlgaard Berntzen	politiinspektør
Aud Billing	distriktsarbeidssjef
Joss Engen Bugge	forstanderinne
Bente Lene Christensen	tannlege
Sara Leira Ellingsen	avdelingsleder
Trine Eriksen	daglig leder
Liv Daae Gabrielsen	avdelingsdirektør
Ellen Grøndahl	ergoterapeut
Randi Bang Gullord	danselærer
Randi Jansen	damefrisørmester
Grete Lein Lange	kirketekstilkunstner
Bodil Malmstrøm	husmor
Kirsten Nipe	plan og økonomikonsulent
Merete Nordli	selger
Jorunn Ofstad	adjunkt
Vibeke Olavesen	advokat
Henriette Wisur Olsen	brannsjef
Balbina Pradzynska	adjunkt
Reidun Rognsaa	høyskolelektor
Inger Elisabeth Silberg	lege
Birgit Gudim Søland	lektor/sanger
Britt Sørensen	rektor
Pia Linda Sørensen	sivilingeniør
Torill Tangen	spesialpedagog
Nora Klausen Thieme	interiørarkitekt
Signe Tvetervås	fysioterapeut
Brit Ulfeng	ergoterapeut
Lise Kari Viksmo	apoteker
Margrethe Werge-Olsen	pianist og klaverpedagog
Solvor Øverås	lærer
Britt Helene Øvre	husmor og kunsthistoriestudent
Marit Aas	adjunkt

